

Kirkefondets årsberetning 2013

Et vigtigt kirkehistorisk år!

Når historiebøgerne til sin tid skal beskrive kirkelivet i København anno 2013, vil det komme til at stå som året, hvor der, efter et langt tilløb, endelig blev taget hul på en ændring af den københavnske sognestruktur. Forløbet, der førte til den endelige afgørelse ved kulturminister Marianne Jelved, kan der være mange meninger om. Fakta er, at et mindre antal kirker end indstillet blev besluttet taget ud af daglig folkekirkelig brug. I konsekvens heraf vil 4 kirker i den kommende tid skulle tilbageskødes til Kirkefondet, og bygningernes videre skæbne er det dermed op til Kirkefondet at afgøre. Det ansvar er vi os meget bevidst, og vi søger bæredygtige løsninger, som alle interessenter kan bakke op om. Mange vil følge dette arbejde tæt, og vi ønsker, at historien skal se den igangværende proces som en aktivitet, der udviklede folkekirken og ikke afviklede den.

Kirkefondet fik midt på året ny generalsekretær, Henrik Bundgaard Nielsen - et skifte, som trods mange for Kirkefondet vigtige aktiviteter, er forløbet meget fint. Det seneste års bestyrelsesarbejde har været stærkt præget af emnerne "Kirker i København" og "Lokal Kirkeudvikling". Heldigvis har vi i Kirkefondets samtidig kunnet fastholde rækken af andre gode indsatser indenfor konsulent- og analysearbejde samt udgivelsesvirksomhed, hvilket vil fremgå af det følgende.

Vi glæder os til at kunne svare på eventuelle spørgsmål og modtage kommentarer til beretningen på det forestående repræsentantskabsmøde, ligesom vi naturligvis står til rådighed herfor på anden vis. God læselyst!

Folkekirken på vej – men hvorfor?

Vi er på vej – som mennesker, som samfund og som kirke. "Vej-billedet" er et af de meget tidlige symboler indenfor kristendommen, idet nogle af de allerførste kristne ifølge Apostlenes Gerninger fik tilnavnet "Vejen". Det må rejse et spørgsmål for os som kirke i dag: Er vi på vej – og hvorfor? Der er i hvert fald mange udfordringer og opgaver, som burde kunne sætte os i bevægelse, så folkekirken ikke kun er en statisk tung størrelse men en levende menighed altid på vej for at møde mennesker med et nærværende relevant budskab.

Folkekirken er udfordret oppefra og udefra

Med Kirkeministeriets nedsættelse af udvalget, som arbejder med folkekirkens styringsstruktur og som efterfølgende har udsendt et debatoplæg, er folkekirken på sin vis blevet udfordret "oppefra". Kirkefondet har taget denne udfordring op og afgivet et høringssvar, hvor vi bl.a. peger på det positive i, at repræsentanter fra de frie kirkelige organisationer har været inddraget i udvalgsarbejde med at finde en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur i folkekirken. I forlængelse heraf falder det helt naturligt, at Kirkefondet bakker op om de forslag, som peger på et kirkeråd, hvor der er repræsentanter fra de frie kirkelige organisationer. Overordnet opfordrer Kirkefondet til, at der skal arbejdes videre med model 3 i oplægget – med et samlet kirkeråd, som både skal forholde sig til folkekirkens indre anliggender, folkekirkens økonomi og andre fælles anliggender. Kirkefondet peger på denne model, fordi vi ser behovet for, at der på et nationalt og overordnet plan kan tages initiativer til at møde de mange store udfordringer, som folkekirken står overfor, og fordi denne model kan være med til at skabe gennemskuelighed og sørge for, at der i højere grad er tale om demokratiske beslutningsprocesser.

Folkekirken er udfordret nedefra og indefra

De seneste religionssociologiske undersøgelser viser, at mange fortsat bibeholder deres medlemskab af folkekirken, selvom de ikke nødvendigvis ser folkekirken som det sted, hvor de henter deres religiøse ballast, eller som stedet hvor de kan få en forståelig, relevant og nærværende samtale om livets mening. Det er en udfordring for folkekirken! Hvordan kan den i højere grad blive det sted, hvor det enkelte menneske oplever at blive hørt i en meningsfuld dialog om livets små og store forhold.

Hvis man forsøger at tage temperaturen på, hvordan det står til med folkekirken på det helt lokale plan, så vil man få et meget varieret billede. Der er aktive sogne og menighedsråd, som giver udtryk for, at de mangler ressourcer og penge til alt det, som de gerne vil sætte i gang, mens der er andre sogne, som beklager sig over,

at det kirkelige liv er ved at sygne hen i takt med, at affolkning fra yderområderne gør de små enheder i den kirkelige struktur meget sårbare. Det er også en udfordring nedefra, som kalder på overvejelser af, hvordan folkekirkens ressourcer fordeles, og hvordan der kan etableres mere samarbejde på tværs i den kirkelige struktur

Folkekirken i København på vej mod nye tider

”Lukningsprocessen”

Kirkefondet bakker op om det initiativ, som Københavns biskop har taget til at lukke en række kirker i København, idet vi ser det som en mulighed for, at kirkens ressourcer kan omfordeles, så kirken fortsat kan møde folket i København på en nutidig, relevant og vedkommende måde. Men desværre må vi konstatere, at det har været en svær og uskøn proces præget af uklare retningslinjer, hvor det efter den endelige indstilling til lukning af kirker virker som om menighedsråd, der har kunnet se fornuften i at se på Københavns kirkeliv fra et mere overordnet økonomisk og ressourcemæssigt synspunkt, i en vis forstand er blevet ”kørt over” af mere højtråbende og protesterende menighedsråd, som primært har stået fast på deres egne lokale interesser.

Kirkefondet har i hele processen forgæves efterlyst en løbende dialog og samtale med såvel Kirkeministeriet som stift – bl.a. for at kunne tilrettelægge et godt forløb omkring lukning og salg af kirkerne i samarbejde med de implicerede menighedsråd. Desværre har det knebet med informationerne fra ministeriet og stiftet, hvorfor Kirkefondet – for at være forberedt på evt. lukning af kirker pr. 31.12.2013 – allerede i foråret satte gang i en salgsproces for to af de lukningsindstillede kirker – Blågårds og Samuels kirker.

Da sagen med lukning af kirker blev overdraget til kulturminister Marianne Jelved, lykkedes det Kirkefondet at komme i dialog med hende – bl.a. for at gøre opmærksom på, at set fra Kirkefondets side var det vigtigt, at der var god tid til afvikling af de forskellige lukningsindstillede kirker. Derfor ser vi med tilfredshed på, at for to af de kirker, som hjemfalder til Kirkefondet, Absalons og Gethsemane, har vi hele 2014 til at finde en fornuftig løsning.

Udbud / Salg af to kirker

I foråret 2013 indgik Kirkefondet samarbejde med advokatfirmaet Bech-Bruun og ejendomsmæglerfirmaet Colliers med henblik på salg af Blågårds og Samuels kirker, hvor der for begge kirkers vedkommende var tale om, at menighedsrådene bakkede op om lukning af kirkerne. Efter en grundig og velovervejet proces i bestyrelsen med fastlæggelse af kriterierne for salg, blev de to kirker sat i udbud, hvilket skabte stor mediebevågenhed både i dagspresse, radio og TV. Denne medieinteresse har holdt sig lige siden. Efter kulturminister Marianne Jelveds endelig indstilling af 6 kirker til lukning og kirkeminister Manu Sareens næsten samtidige udmelding om, at der bør ses nærmere på om de 200 af landets kirkere med under 200 folkekirkemedlemmer pr. kirke, har Kirkefondet haft mulighed for at komme til orde i bl.a. P1 Orientering, Religionsrapport, Radioavisen samt adskillige dagblade.

Der var stor interesse for de to udbudte kirker og mange henvendelser til Colliers. Det endte med et passende antal konkrete bud af meget forskellig art, både hvad angår økonomi og påtænkt anvendelse af de lukkede kirker. Budenes anvendelsesformål faldt stort set alle indenfor de formål, som Kirkefondets bestyrelse tidligere har opstillet som mulige ”udfaldsrum”: Kirke, kirkeligt formål, socialt-kulturelt formål eller kommercielt formål.

Samarbejdspartnere i ny brug af lukkede kirker

Med henblik på at kvalificere brugen af lukkede kirker er Kirkefondet gået med i et projekt sammen med Dansk Bygningsarv og Realdania. Projektets formål er bl.a. at afdække muligheder og begrænsninger for at bruge de danske kirkebygninger til nye formål. Man vil se på kirkernes arkitektoniske bevaringsværdier, hvad det koster at drive og vedligeholde kirkebygningerne, hvilken lovgivning, der er af betydning, hvis man vil genanvende en kirke, hvilken betydning, kirkernes beliggenhed og omgivelser har for deres genanvendelsespotentiale, samt hvad vi kan lære af udenlandske erfaringer med at genanvende kirker. Svarene samles i en række anbefalinger til, hvordan danske kirker kan bruges til nye formål. Desuden vil der på baggrund af en workshop blive udarbejdet konkrete ideer til ny brug af en af de københavnske kirker.

I indstillingen fra Københavns biskop vedr. lukning af Gethsemane kirke anbefaler biskoppen Vesterbro Sogn menighedsråds ide om, at der efter lukning af kirken etableres en fondskonstruktion med henblik på, at kirkebygningen fremtidig kan danne ramme om såvel folkekirkelige ungdomsaktiviteter som ikke-kirkelige aktiviteter. Kirkefondet følger dette initiativ tæt og har haft møder med repræsentanter fra Vesterbro Sogns menighedsråd. I november 2013 afholdes et større interessentmøde med deltagelse af en lang række lokale grupper, som kunne tænkes at være med til at bakke op om og gå aktivt ind i ideen om at gøre Gethsemane til en såkaldt ”kombi-kirke”.

Der har i årets løb været dialog med flere forskellige partnere omkring brug af lukkede kirker, men en del af dem er faldet fra i og med, at der nu er færre kirker, som ender med at blive lukket.

Sogne og provstier hjælpes på vej

Lokal Kirkeudvikling – status og fremtidsplaner

Der er god fremdrift med projektet Lokal Kirkeudvikling, hvor nu i alt 16 sogne og 2 provstier bliver faciliteret med en proces til at finde den vej, som de vil betrede i udviklingen af det kirkelige liv i deres lokale område. De første sogne er nu godt 2 år henne i forløbet og har været af sted til i alt 4 netværkskonferencer.

Det er helt klart, hvorledes dette projekt har en stor styrke i den stærke lokale forankring, hvilket bl.a. kommer til udtryk i, at de enkelte sogne har en meget stor variation i deres målsætninger og visioner for deres engagement i Lokal Kirkeudvikling. Der er sogne, som har en vision om at få ændret deres gudstjenester,

andre vil sætte hele sognets interne udvalgsstruktur under lup, og rigtig mange sogne vil på den ene eller anden måde sætte fokus på frivillighedsbegrebet og gerne inddrage flere frivillige i kirkens arbejde.

I efteråret 2013 er der sendt en ny informationsfolder ud til alle præster og menighedsrådsformænd med henblik på at få nye sogne og provstier med i netværk, som begynder i 2014 og 2015. I forlængelse af denne brede udsendelse tages personlig kontakt til en lang række sogne, som på forskellig vis har vist interesse for projektet.

Når de første sogne om et års tid er gennem hele forløbet, skal det naturligvis evalueres, men allerede nu foretages løbende små justeringer i projektet ud fra de erfaringer, der gøres – og ud fra diverse praktiske udfordringer. Et par netværk er slået sammen, en alternativ model for Lokal Kirkeudvikling på provstiplan afprøves – og der overvejes også en form for "mini-model" af Lokal Kirkeudvikling. Desuden har projektet en afsmittende virkning på andre dele af Kirkefondets arbejde, idet nogle af arbejdsmetoder fra Lokal Kirkeudvikling f.eks. bruges ved visionsdage mv.

Det giver fortsat stort udbytte at være med i et nordisk samarbejde omkring Lokal Kirkeudvikling. Annette Bennedsgaard og Mogens Mogensen har været på studietur til Norge, og i januar 2014 er Kirkefondet sammen med Det teologiske Fakultet, Københavns Universitet, vært for en gruppe fra Norge og Sverige, som deltager i et kursus med temaet: "Menighedsudvikling i folkekirken i skandinavisk perspektiv".

Endelig skal det nævnes, at der er indgået en 3-årig samarbejdsaftale med Danmission omkring Lokal Kirkeudvikling, hvor Danmission støtter Mogens Mogensens engagement i projektet, som falder i god tråd med Danmissions fokus på dialog og på lokal kirkeudvikling i Danmark såvel som i udlandet.

Visions- og målsætningsarbejdet

Sideløbende med Lokal Kirkeudvikling afvikler Kirkefondets generalsekretær og udviklingskonsulent fortsat en del visions- og målsætningsdage for sogne rundt om i landet. I 2014 har der endda været en stigende antal visionsdage og foredrag – dels kan det være en afledt effekt af Lokal Kirkeudvikling – dels kan det være et udtryk for, at de nye menighedsråd efter menighedsrådsvalget i 2012 nu for alvor er "trukket i arbejdstøjet" og søger inspiration til deres virke for sognets liv og vækst.

Demografiske analyser og profiler

I det forløbne år har der været arbejdet intenst med provstiprofiler for samtlige provstier i Roskilde stift. Og efterfølgende har der været fremlæggelse af profiler i 5 af de 13 provstier. Vi håber, at de gode erfaringer med provstiprofilerne for Roskilde stift kan brede sig, og at vi forhåbentlig kan sælge lignende profilopgaver til de andre stifter. Udover denne store samlede opgave har der heldigvis været mange enkeltbestillinger på profiler, analyser og fremlæggelser, ligesom alle de deltagende sogne og provstier i Lokal Kirkeudvikling får udarbejdet en demografisk profil. Endelig har vi i årets løb bidraget med materiale til en samlet nordisk kirkestatistisk undersøgelse, som forventes at udkomme i foråret 2014.

Nye ”veje” i kirkerummet og kirkers brug

I efteråret 2011 nedsatte kirkeministeren en arbejdsgruppe, som blandt andet fik til opgave at beskrive de forskellige problemstillinger i forbindelse med lukning af kirker og foretage en grundig belysning af de særlige omstændigheder, som knytter sig til folkekirkens kirkebygninger. Kirkefondets forrige generalsekretær Morten Skrubbeltrang var med i arbejdsgruppen, som offentliggjorde resultatet af deres arbejde ved en konference 22. april 2013. Arbejdsgruppen anbefalede en lovændring således, at der åbnes for, at folkekirkens kirker fremover også kan anvendes til ikke-kirkelige formål, idet man ser det som et alternativ til en kirkelukning at der åbnes for muligheden for, at kirkerummet kan anvendes til andre aktiviteter end de rent kirkelige samtidig med, at kirken stadig anvendes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Dette førte så til, at Ministeriet for Ligestilling og Kirke 1. juli 2013 sendte et udkast til lovforslag til høring. Det udsendte lovforslag lægger op til, at det skal være muligt for et menighedsråd med biskoppens tilladelse at stille en kirke til rådighed til brug for ikke-kirkelige formål. Kirkefondet har i sit høringssvar anbefalet det pågældende lovforslag. I kølvandet på kulturminister Marianne Jelveds indstilling til kirkelukninger har ligestillings- og kirkeminister Manu Sareen meldt ud, at han vil arbejde for klarere regler vedr. kirkelukninger, og Kirkefondet har gjort opmærksom på, at vi gerne deltager i evt. udvalgsarbejde i den forbindelse, idet vi finder at have en række erfaringer at bidrage med fra den proces, som vi har været involveret i ved kirkelukningerne i København.

Der er på forskellig vis også opsamlet en række konkrete erfaringer med kirkers brug. Sognepræst Kaj Bollmann, Jyllinge, har som repræsentant fra Kirkefondet deltaget Nordisk Kirkerumskonference i Helsinki i september 2013, hvor der både blev givet eksempler på europæiske erfaringer med nye måder at bruge kirkerummet på, og hvordan man kan energioptimere de gamle bevaringsværdige kirker. Generalsekretær Henrik Bundgaard Nielsen har deltaget i en studietur til Holland, hvor man besøgte et antal lukkede kirker, som var blevet ombygget til andre formål.

Meget af Kirkefondets engagement i emnet ”ny brug af kirker” relaterer sig naturligt til de forhold, som udspringer af kirkelukningerne i København i og med hjemfaldsretten til Kirkefondet for visse af disse kirker. Men efter kirkeminister Manu Sareens udmelding om, at man bør se nærmere på 200 landkirker med henblik på evt. lukning er der også åbnet for en ”landproblematik”, hvor Kirkefondet bl.a. kan trække på erfaringer fra den omfattende analyse af Salling provsti.

Kirkefondet viser vej til kirkens liv og vækst

Kirken i dag

Temaerne for ”Kirken i dag” i 2013 har været særligt målrettet de nye menighedsråd med temaer som ”Menighedsrådet – klar, parat, start”, ”Sognet – en del af noget større”, ”Højmessens under lup” og ”Virkelighedstjek på kirken”. Det første nummer i 2013 blev sendt ud som reklame til alle menighedsrådsformænd og præster, og Landsforeningen af Menighedsråd købte et større oplag af temanummeret. Der er fortsat stor interesse for ”Kirken i Dag”, og vi fastholder et stabilt abonnementstal på ca. 1350, og derudover sendes det til Kirkefondets repræsentantskab og udvalg, alle provster og andre interessepersoner.

Desuden har der i 2013 været en god efterspørgsel i form af samlede efterbestillinger af flere af bladene til bl.a. menighedsråd, udvalg og et stiftsstævne i Ribe Stift. Det må ses som et udtryk for, at det er lykkedes at udgive nogle blade, som rammer præcist ind i den primære målgruppe: menighedsrådsmedlemmer og præster.

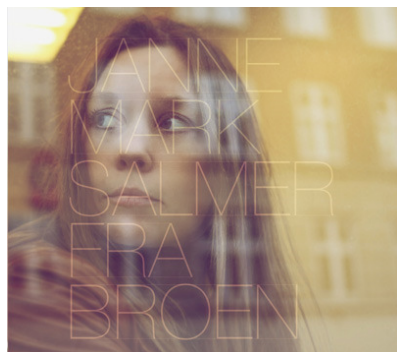
Inspiration til ”Vejkirker og andre åbne kirker”

Der er fortsat stor interesse for at være med i Kirkefondets vejkirkebrochurer. Knap 400 kirker har været med i 2013, og der er her i efteråret sendt invitation ud til alle landets menighedsråd i håb om at få endnu flere med i ordningen. Æsken med inspirationskort indenfor emnerne bøn, salmer, bibelen, tanker, kirkerummet, velsignelser, Fadervor og Trosbekendelsen, der udkom i 2012, har vist sig at være en stor succes. Der er løbende mange bestillinger på nye inspirationskort, og det overvejes lige nu at oversætte nogle af kategorierne til tysk og engelsk, så kortene også kan bruges af udenlandske turister i kirkerne.

Nye udgivelser

Tre udgivelser har set dagens lys i det forløbne år. I april måned 2013 udkom "Salmer fra broen" med 12 nye salmer af Janne Mark. Der er tale om både en cd og en nodebog med klaversatser med becifringer til fælles-sang og korsatser for lige stemmer. Janne Mark er sanger i Brorsons Kirke i København, hvor hun arbejder med en ny musikalsk profil i folkekirken. De 12 nye salmer er skrevet med inspiration fra singer/songwriter-traditionen med et præg af folk, jazz og visetradition solidt forankret i nordisk musikalsk retning. Tekstmæssigt er der årstidssalmer, salmer om kirkens rum og gudstjenestens nu og salmer om tro, håb og sorg m.m. Udgivelserne blev præsenteret ved en gudstjeneste i Brorsons Kirke med efterfølgende reception. Udgivelserne blev også præsenteret på Danske Kirkedage, hvor Janne Mark med band medvirkede ved et af aftenprogrammerne og efterfølgende gav koncert. I efteråret udkom cd'en "Dagen vækkes" med ensemblet "Vindens Vej". Denne cd er udgivet af "I Mesterens Lys" i samarbejde med Areopagos og Kirkefondet. I 2009 udgav Kirkefondet cd'en og bogen "Må din vej gå dig i møde" med sange, liturgier og bønner fra Iona Community og den keltiske tradition. Den nye cd er en opfølger til denne udgivelse. Cd'en veksler mellem flotte flerstemmige sange og rene instrumentalnumre. Cd'en blev lanceret i natkirken i Helligåndskirken i København med koncert, lysandagt og reception.

Hvordan viser vi vej til alle vore gode tilbud?

For at de mange tilbud fra Kirkefondet kan blive kendt og brugt, så arbejder vi bestandigt på at blive synlige. Det sker løbende, når Kirkefondet på forskellig vis bliver omtalt i medierne, men også ved mere målrettet indsats. f.eks. deltog vi med en stand på Danske Kirkedage 2013 i Ålborg og på årsmødet for Landsforeningen af Menighedsråd. Bestyrelsen har desuden sidst på året sat gang i en proces med henblik på at styrke Kirkefondets kommunikation og profil. I den forbindelse er der allerede kommet en række konkrete ideer, som kan supplere den information som gives via f.eks. annoncer, nyhedsmails, hjemmeside, pressemeddelelser mv.

Kursen skal sættes for vejen fremad!

Også i 2013 har det været Erik Møllerup som formand, der har stået i spidsen for Kirkefondets bestyrelse, som har været præget af stor stabilitet. Men i år sker der en udskiftning i bestyrelsen, idet Susanne Korsgaard og Finn Erik Larsen har meddelt, at de ønsker at udtræde af bestyrelsen ved dette års repræsentantskabsmøde. Der skal her lyde en stor tak til dem begge for mange års engagement i Kirkefondets arbejde – for Finn Erik Larsens vedkommende i ca. 20 år – heraf flere år som formand og endda en kort periode som fungerende generalsekretær.

Som nævnt ovenfor har bestyrelsen i det forløbne år taget fat på en drøftelse af Kirkefondets profil, og det er blevet begyndelsen på en proces, hvor der skal sættes en kurs for Kirkefondets videre vej fremad – med det in mente, at der antagelig ved salg af kirker kan frigøres midler til nye og spændende projekter til gavn for kirkelivet i Danmark.

Som en forholdsvis lille organisation med få ansatte er det vigtigt for Kirkefondet, at der er et stort netværk af mennesker rundt i folk i hele landet, som tænker med og bidrager til, at Kirkefondets ideer og tanker spredes. Derfor skal der her lyde en stor tak til alle dem, der i stiftsudvalg i Aarhus, Helsingør og Lolland-Falster, i netværk for kirkebyggeri, i arbejdsgrupper, temareaktioner for "Kirken i dag" og på andre måder bidrager til Kirkefondets vidtforgreneede virke.

Kirkefondet deltager desuden i en række samarbejdsfora og organisationer. Et samarbejde, hvor vi kan se hinandens arbejde i en sammenhæng, hvor det giver mening - og det er et fællesskab som kan være til inspiration for os alle.

Kirkefondets økonomi og personalsituation – herunder generalsekretærskift

Kirkefondets økonomi er i disse år præget af nogle store omkostninger og investeringer, som forhåbentlig på længere sigt skulle give et fornuftigt afkast. Det drejer sig dels de beløb, som er afsat til markedsføring, rådgivning mv. i forbindelse med salg af kirker – i første omgang Blågårds og Samuels Kirke, dels om de mange personalemæssige ressourcer, som især Kirkefondets generalsekretær investerer i hele luknings- og slagsprocessen. Vi håber, at vi i løbet af 2014 har et klart billede af hvilke midler, der er blevet frigjort ved salg af kirker, hvorefter bestyrelsen vil tage på den spændende udfordring at arbejde med, hvordan disse midler på bedst muligvis kan bruges i overensstemmelse med Kirkefondets formål at fremme kirkens liv og vækst.

Desuden har der i 2013 været en stor omkostning i form af de ca. 1,5 mio. kr., som investeres i renovering af den ejendom i Emdrup, som Kirkefondet arvede i 2012. Renoveringen forventes afsluttet i indeværende år, således at der allerede fra 2014 kan ske udlejning af huset.

Hvad angår den almindelige drift, så kom Kirkefondet ud af 2012 med et overskud på 112.000 kr, hvilket var mere end 600.000 kr. bedre end det budgetterede resultat. Forbedringen skyldes primært det positive bidrag fra de finansielle poster, samt større bidrag fra fonde og legater end budgetteret. I dette resultat er ikke medregnet værdien af det hus, som Kirkefondet arvede i 2012. I 2013 tegner det til, at driftsresultatet bliver et underskud på omkring 420.000 kr., hvilket er ca. 50.000 kr. bedre end det budgetterede. At det samlede regnskab for 2013 kommer til at se noget anderledes ud med et underskud på over 900.000 kr., skyldes de ovenfor nævnte forhold med salg af kirker og renovering af ejendommen i Emdrup.

På det personalemæssige område har Kirkefondet jo sagt farvel til Morten Skrubbeltrang, som fik 3 år på posten som generalsekretær, inden han pr. 1.8.2013 blev ansat i en lignende stilling i FDF. Allerede pr. 15. juni kunne bestyrelsen ansætte den 53-årige teolog og tidl. sognepræst og forlagsdirektør, Henrik Bundgaard Nielsen, som ny generalsekretær, hvorved det blev muligt med en glidende overdragelse af de mange opgaver i en hektisk tid med bl.a. udbud af de to kirker, Blågård og Samuels. Desuden har Kirkefondet i det forløbne år ansat Johanne Amalie Lodberg som studentermedhjælper 10 timer om ugen til primært at arbejde med praktiske forhold omkring Lokal Kirkeudvikling, men også medvirke i forefaldende opgaver på kontoret.

Afsluttende bemærkning

Som det er fremgået af beretningen, har det været et travlt og betydende år for Kirkefondet, og det er lykkedes at komme godt igennem de mål for aktiviteter, vi havde sat os og havde forventning om - og i tillæg hertil med et skifte på generalsekretærposten. Det sker ikke af sig selv, men alene fordi gode kræfter på kontoret og blandt frivillige i stiftsudvalg og arbejdsgrupper samt bestyrelse har støttet op om Kirkefondets virke.

Der skal derfor lyde en stor og dybfølt tak til alle ansatte, nu med generalsekretær Henrik Bundgaard Nielsen i spidsen, og til de mange frivillige, som har deltaget i arrangementer, kurser og konferencer på vegne af Kirkefondet. Jeres engagement er værdifuldt og værdsat.

Kirkefondets bestyrelse
November 2013
Erik Mollerup, formand